

1920-1929

*Sella en els inicis de
la Modernitat*

L'Arxiu de Sella

1920-1929

Sella en els inicis de la Modernitat

Catàleg d'exposició

XVIII Fira de Mostres i Cultura Mediterrànea

Casa de l'Estanc

Sella

juny de 2013

AEMABA

Associació
d'Estudis de la
Marina Baixa

1920-1929

Sella en els inicis de la Modernitat

PRODUCCIÓ I ORGANITZACIÓ
L'Arxiu de Sella

COMISSARIAT, TEXTOS I DISSENY
Pablo Giménez Font
Antonio Pérez Ortiz

CORRECCIÓ LINGÜÍSTICA
Aurora Soler Garcia

EDITA
Associació d'Estudis de la Marina Baixa
www.aemaba.com

D.L. A 301-2017

Aquesta obra es troba sota llicència de Creative Commons Reconocimiento-NoComercial-CompartirIgual 4.0 Internacional.

AGRAÏMENTS

Comissió de Festes "Divina Aurora" 2013, Felipe Ferrer, Rafael Sellers, Miguel Á. Pérez Serrano, Vicent Olcina, Celestino Berenguer, Ramona Garcia, Familia Pérez, Gloria Alemany, Marc Llinares, Ajuntament de Sella i Universitat d'Alacant.

ARXIU CONSULTATS I ABREVIATURES

Fons documentals de l'Arxiu de Sella (LAS)
Arxiu Parroquial de Sella, Fons Pare Tomàs (APS)
Arxiu Municipal de Sella (AMS)
Arxiu Unió Musical L'Aurora (AUMA)
Portal de Premsa Històrica (Ministerio de Cultura)
The Statue of Liberty - Ellis Island Foundation (SLEI)
Instituto Geográfico Nacional (IGN)
Natividad Martínez Llorens (NMLL)

SELLA

Crónica de la villa

Existe a dieciocho kilómetros de Villajoyosa y cuenta con 2.000 habitantes.

Es un lugar muy pintoresco enclavado en el corazón de agrestes montañas. Tiene huertos de maravilla, que producen los frutos más tempranos y sabrosos de la región.

Sella carece de comunicaciones, pues la carretera de Seguró a esta villa, por defectos del trazado, no tiene fácil comunicación, por falta de una rampa de entrada que se ha venido pidiendo a los Poderes públicos y que estos ya debían de haber concedido.

Asimismo, Sella necesita reconstruir la fuente y el lavadero público, destruídos con motivo de las obras de la carretera.

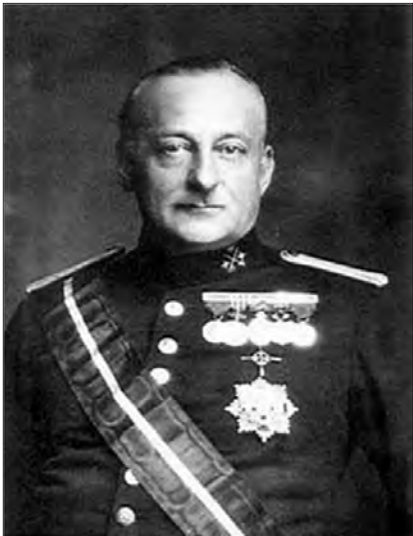
A la entrada del pueblo existe un soberbio puente de más de veinte metros de altura.

Preside el Ayuntamiento de Sella, don José Cerdá y Giner, y de su actuación es deseable esperar mucho.

Transcripció de la
crònica apareguda en
El Heraldo de Madrid,
14 de maig de 1920.

Alfonso XIII

Miguel Primo de Rivera

Entre 1875 i 1931 Espanya va experimentar un creixement econòmic que, amb entrebancs, va permetre la modernització del país. Les millores substancials en els transports i les comunicacions, el desenvolupament de la indústria i els serveis, juntament a la reducció de la mortalitat va permetre el creixement de pobles i ciutats, l'aparició de moviments obrers i la consolidació d'una burgesia que va afavorir les avenços en l'educació, les millores higièniques i l'arribada de nous serveis per a les poblacions.

En Sella aquestes millores no es feren realitat fins la dècada de 1920, un dels períodes més esplendorosos de la nostra història recent.

Tot i això, els inicis de la dècada foren molt inestables a tota Espanya, doncs entre 1918 i 1923 se succeïren onze governs, entre liberals i conservadors. La crisi d'un sistema parlamentari corrupte i la incapacitat del rei Alfons XIII per a refermar la situació va afavorir un colp d'estat militar el 13 de setembre de 1923, pel qual el general Miguel Primo de Rivera es va convertir en president del govern fins 1930. És així com Primo de Rivera i el seu partit *Unión Patriótica* es convertiren en els protagonistes polítics d'aquests anys.

Sella en 1927. (LAS, fons J.B. Espasa)

En Sella, la inestabilitat política també es va veure reflectida en l'ajuntament, on entre 1919 i 1925 hagueren huit alcaldes. Entre ells van destacar José Cerdà Giner, Antonio Ferrer Seva i, finalment, Celestino Berenguer Pérez.

Celestino Berenguer es va incorporar a l'alcaldia en juny de 1925 fins els inicis de la República. Home respectat i carismàtic, va ser protagonista dels principals canvis que va viure el poble durant aquesta dècada daurada, en què Sella va

deixar de ser un poble aïllat per a entrar en la Modernitat amb l'arribada de les carreteres i els servicis bàsics.

Les obres públiques van permetre les grans transformacions al poble.

Al voltant de 1918 es va finalitzar la construcció del pont i de la carretera al seu pas per Sella. Les obres van inutilitzar el pont vell, el Turrumpero i l'antiga entrada al poble, que es feia pel carrer Les Voltes. Es va condicionar el Secanet i l'entrada a la Plaça Major per que pogueren entrar els carros i cotxes que abans no tenien accés al nucli urbà.

Les importants obres en la façana de l'església, inclogueren l'ampliació del campanar.

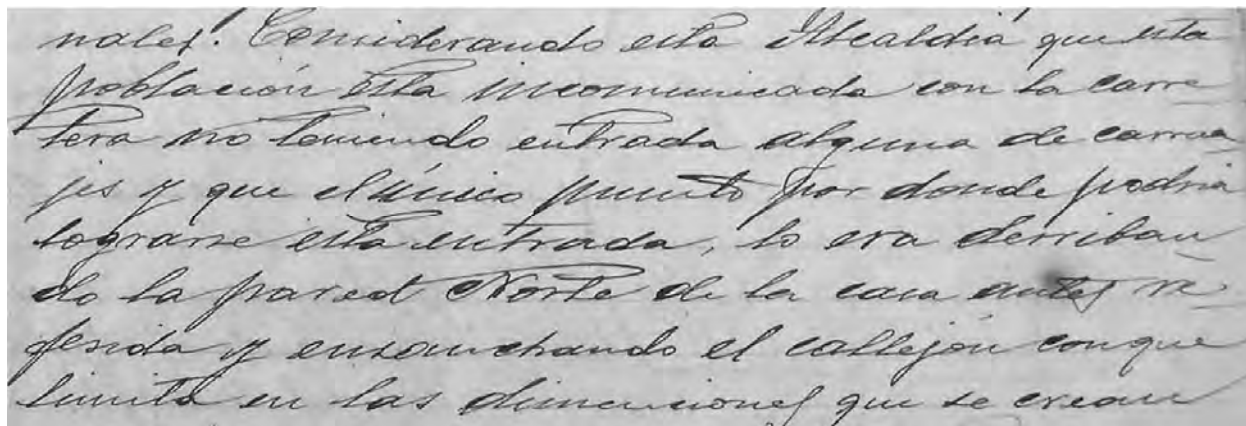

Antiga font pública del C/ Més Avall (LAS, anys 1950), instal·lada als anys 1920.

Va arribar l'electricitat per a l'enllumenat públic i es construïren tres noves fonts públiques per al consum de la població gràcies a la canalització d'aigua de la Font Major.

Altres mesures higièniques foren la construcció de l'escorxador municipal i del llavador, que evitava que les dones tingueren que anar al riu o rentar a la sèquia; les obres de millora al cementeri o el trasllat de les escoles de xiquetes al carrer *Doña Catalina*.

També començaren les obres d'instal·lació de la línia telefònica i els primers projectes per a establir una línia d'autobús que connectara Sella amb Alacant.

nales! Considerando esta Alcaldía que esta población está incomunicada con la carretera no teniendo entrada alguna de carruajes y que el único punto por donde podría lograrse esta entrada, lo era derribando la pared Norte de la casa antes referida y ensanchando el callejón con que limita en las alineaciones que se crean

Considerando esta Alcaldía que esta población está incomunicada con la carretera no teniendo entrada alguna de carruajes y que en el único punto por donde podría lograrse esta entrada, lo era derribando la pared Norte de la casa antes referida y ensanchando el callejón con que limita en las alineaciones que se [...]

Informe municipal per a la demolició de la *Casa del Canonge* i ampliació del carreró que donava accés a la Plaça. (AMS)

Detall del *Bosquejo Planimétrico* del Instituto Geográfico y Estadístico (1899) on es va dibuixar, l'any 1922, el traçat de la nova carretera que permetia la connexió entre La vila Joiosa i Alcoi. (IGN)

Cronologia d'una dècada en Sella

- 1920:** Finalitzen les obres d'acondicionament del Barranquet, després dels danys provocats per la riuada de 1919. Se celebra la “Fiesta del Árbol” amb plantacions de pins a l'ermita.
- 1923:** En setembre comença la dictadura de Primo de Rivera i abandona l'alcaldia José Cerdà Giner.
Es presenta el projecte per a la construcció del escorxador municipal (*El Matadero*).
- 1924:** obres en el “Reformatorio de Jóvenes Delincuentes”. Es construeix la Casa del Taller.
Es presenta el projecte per a la construcció del nou llavador públic.
- 1925:** en juny accedeix a l'alcaldia Celestino Berenguer Pérez.
Continuen les obres de canalització d'aigua per a la instal·lació de fonts públiques.
- 1926:** Ampliació del carrer Secanet, que enllaça la carretera amb la Plaça Major gràcies a l'expropiació de la *Casa del Canonge*. Es facilita així l'accés del tràfic rodat a la Plaça. Comencen les obres en la façana i torre del campanar. Antonio Mora Paredes és destinat a l'escola de xiquets de Sella.
- 1927:** Arriba l'electricitat amb la instal·lació de l'enllumenat públic.
Obres de millora del cementeri i construcció de la “Sala de autopsias y depósito de cadáveres”.
- 1928:** Obres de millora en l'escola de xiquets. Arriba el telèfon a Sella.
- 1929:** Obres de sanejament i adequació de diferents carrers. Es crea la Biblioteca Escolar.

Celestino
Berenguer
Pérez
Padre de José Berenguer

Alcalde de la Dictadura
El que hizo el lavadero, el Matadero
el que trajo el agua potable, el que trajo
la luz eléctrica de Orhita, hizo la entrada
a la plaza arregló el cementerio
la subida al secanet y muchas cosas
mas sin pedir un centimo a nadie

Celestino Berenguer Pérez, alcalde de Sella des de 1923 fins el començament de la Segona República i veritable protagonista dels grans progressos viscuts a Sella. (LAS)

Alcaldes, Diputats i Secretaris habents un lloc al des del any 1919-20 al 1929.

Anys 1919-20

Alcalde D. Jose Corda Ferrer
Diputats D. Jose Alcega i Jose Garcia
Secretari D. Jose Savall

Anys 1920-21

Alcalde D. Jose Corda Ferrer - Abans d'Agost 1920
Diputats D. Antoni Alcega i Jose Garcia
Secretari D. Jose Savall
Diputats D. Jose Alcega i Jose Garcia
Secretari D. Jose Savall
Diputats D. Jose Alcega i Jose Garcia
Secretari D. Jose Savall

Anys 1921-22

Alcalde D. Antoni Ferrer Serra
Diputats D. Jose Alcega i Jose Garcia
Secretari D. Jose Savall

Anys 1922-23

Alcalde D. Jose Corda Ferrer
Diputats D. Antoni Ferrer Serra i Jose Garcia
Secretari D. Jose Savall

Anys 1923-24

Alcalde D. Jose Corda Ferrer i Jose Garcia
Diputats D. Antoni Ferrer Serra i Jose Garcia
Secretari D. Jose Savall
Diputats D. Antoni Ferrer Serra i Jose Garcia
Secretari D. Jose Savall
Diputats D. Antoni Ferrer Serra i Jose Garcia
Secretari D. Jose Savall

Anys 1924-25

Alcalde D. Antoni Ferrer Serra
Diputats D. Jose Alcega i Jose Garcia
Secretari D. Jose Savall
Diputats D. Jose Alcega i Jose Garcia
Secretari D. Jose Savall

Anys 1925-26

Alcalde D. Antoni Ferrer Serra
Diputats D. Jose Alcega i Jose Garcia
Secretari D. Jose Savall

Anys 1926-27

Alcalde D. Antoni Ferrer Serra
Diputats D. Jose Alcega i Jose Garcia
Secretari D. Jose Savall
Diputats D. Jose Alcega i Jose Garcia
Secretari D. Jose Savall

Anys 1927

Alcalde D. Antoni Ferrer Serra
Diputats D. Jose Alcega i Jose Garcia
Secretari D. Jose Savall

Anys 1928

Alcalde D. Antoni Ferrer Serra
Diputats D. Jose Alcega i Jose Garcia
Secretari D. Jose Savall
Diputats D. Jose Alcega i Jose Garcia
Secretari D. Jose Savall

Anys 1929

Alcalde D. Antoni Ferrer Serra
Diputats D. Jose Alcega i Jose Garcia
Secretari D. Jose Savall
Diputats D. Jose Alcega i Jose Garcia
Secretari D. Jose Savall

Composició de
l'ajuntament de Sella
entre 1919 i 1929. (APS)

NOTICIAS Y

El vecino de Sella, Juan Carratalá Catalá, ha solicitado autorización para implantar un servicio de viajeros, utilizando un autoóos entre la capital y el citado pueblo.

También ha pedido idéntica autorización, Salvador Ginestar Martí, para concedir viajeros entre Ondara y Alicante, por medio de un vehículo de igual clase que el anterior.

■

Diario de Alicante. 20 d'abril de 1927.

El Pont de les Voltes en 1927. La seua construcció va resultar decisiva per als canvis viscuts a Sella durant la dècada de 1920. (LAS, fons J.B. Espasa)

Vista del poble amb el nou mur de la carretera i algunes cases edificades durant aquesta dècada. En primer pla, el pont vist des de l'antic camí reial que, provinent de Les Forques i el Batlle, s'enfilava pel Turrumpero per accedir al poble. Any 1928. (LAS, fons J.B. Espasa)

El Pont Vell donava accés al poble fins el final de la dècada de 1910, impossibilitant l'entrada de carros i vehicles motoritzats. Setembre de 1928. (LAS, fons J.B. Espasa)

Datos Estadísticos referentes a Vehículos con tracción animal

MES DE Julio DE 1921

Elaborado en las estadísticas de depósito anual para los años que en los (1) concuerda la tabla que antecede al apartado (B) del artículo 17 del Reglamento de Fomento y Conservación de Camiones y Vehículos Mecánicos de 29 de Octubre de 1920, que se remite a la Jefatura de Obras Públicas de la Gerencia de Camiones, según lo dispuesto en el artículo (A) del mismo.

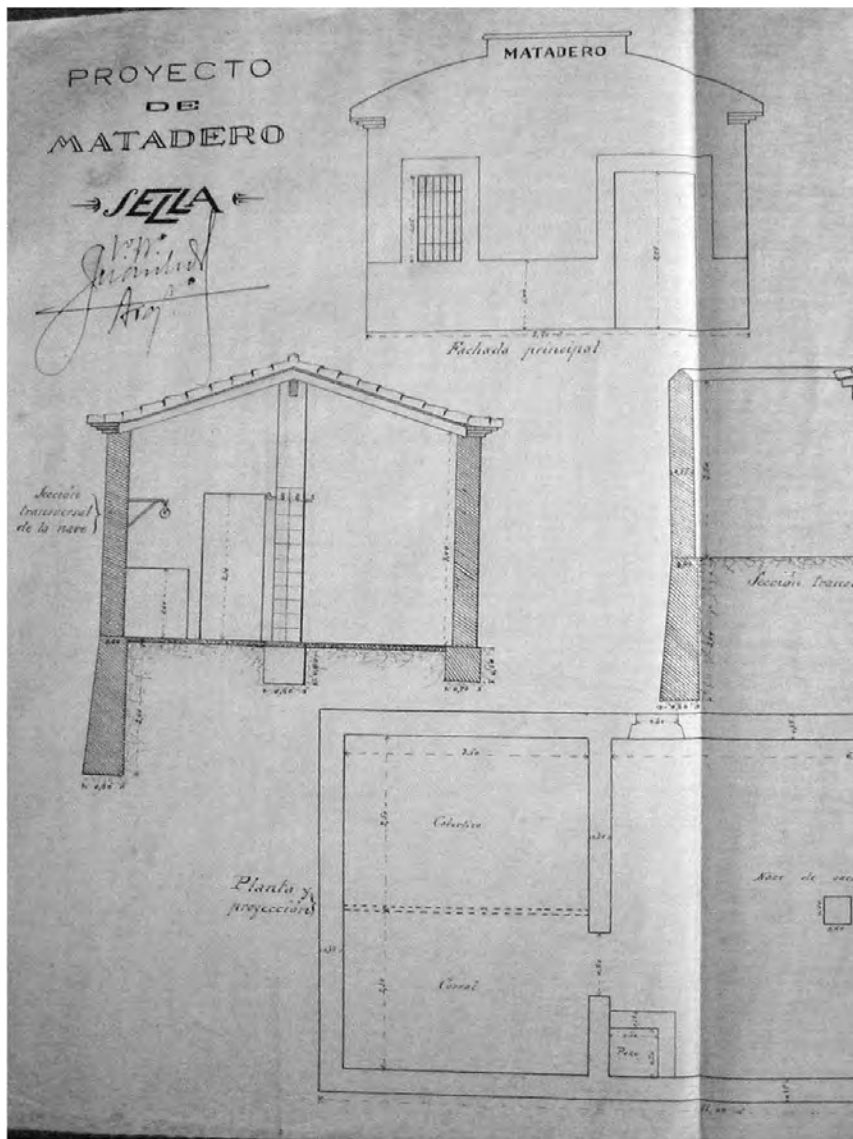
Número del vehículo (1)	CLASE DE VEHÍCULO	CLASE y número de ejes de que se componen en el tipo	CAPACIDAD (2)	PROPIETARIOS		Cant. de la (3) de su calidad
				NOMBRE	CIUDAD	
1	Carro	1 mayor y 1 menor	1.000 kg	Miguel Sebastián Mayor		
2	"	1 mayor	900 "	Manuel Benítez		
3	"	1 "	900 "	José María Alvarado		
4	"	1 "	900 "	José María Pico		
5	"	2 menores	400 "	Antonia Cortés		
6	Coche	2 mayores	1.000 kg	José María Alvarado		Baja
7	Tartana	1 mayor	600 "	"		Baja
8	Carro	1 "	400 kg	Antonio Pico		Baja
9	"	1 "	600 "	Antonia Cortés		Baja
10	"	1 menor	250 "	Antonia Cortés		Baja
mes de Agosto 1921						
11	mancha Carr	2 caballerías	1.000 kg	Manuel Alvarado		
12	"	1 mayor y 1 menor	1.000 kg	Manuel Alvarado		
13	Carro	1 menor	400 kg	Manuel Alvarado		
14	Charret	1 ej	2 ruedas	José María Alvarado		
Año 1921						
15	Carro	1 mayor	700 kg	José María Alvarado		
16	"	1 mayor y 1 menor	1.000 "	Manuel Alvarado		
17	Coche	3 mayores	1.000 kg	Manuel Alvarado		
18	Coche	2 mayores	1.000 kg	Manuel Alvarado		
19	Coche	2 mayores	1.000 kg	José María Alvarado	Sella	Baja
20	Tartana	1 mayor	600 "	"	"	"
21	Carro	1 "	400 kg	Antonio Pico	"	"
22	"	1 menor	250 "	Antonia Cortés	"	"
Mes de Septiembre de 1921						
23	Carro	1 mayor y 1 menor	1.000 kg	José María Alvarado	Sella	Baja
24	"	1 mayor y 1 menor	1.000 kg	Manuel Alvarado	Sella	Baja
25	Carro	300 caballerías	1.000 kg	Manuel Alvarado	Sella	Baja
26	"	1 mayor y 1 menor	1.000 kg	Manuel Alvarado	Sella	Baja

Registre d'altres i baixes de vehicles de tracció animal (carros, tartanas, coches i charret) entre 1921 i 1925, amb el pont ja construït. (AMS)

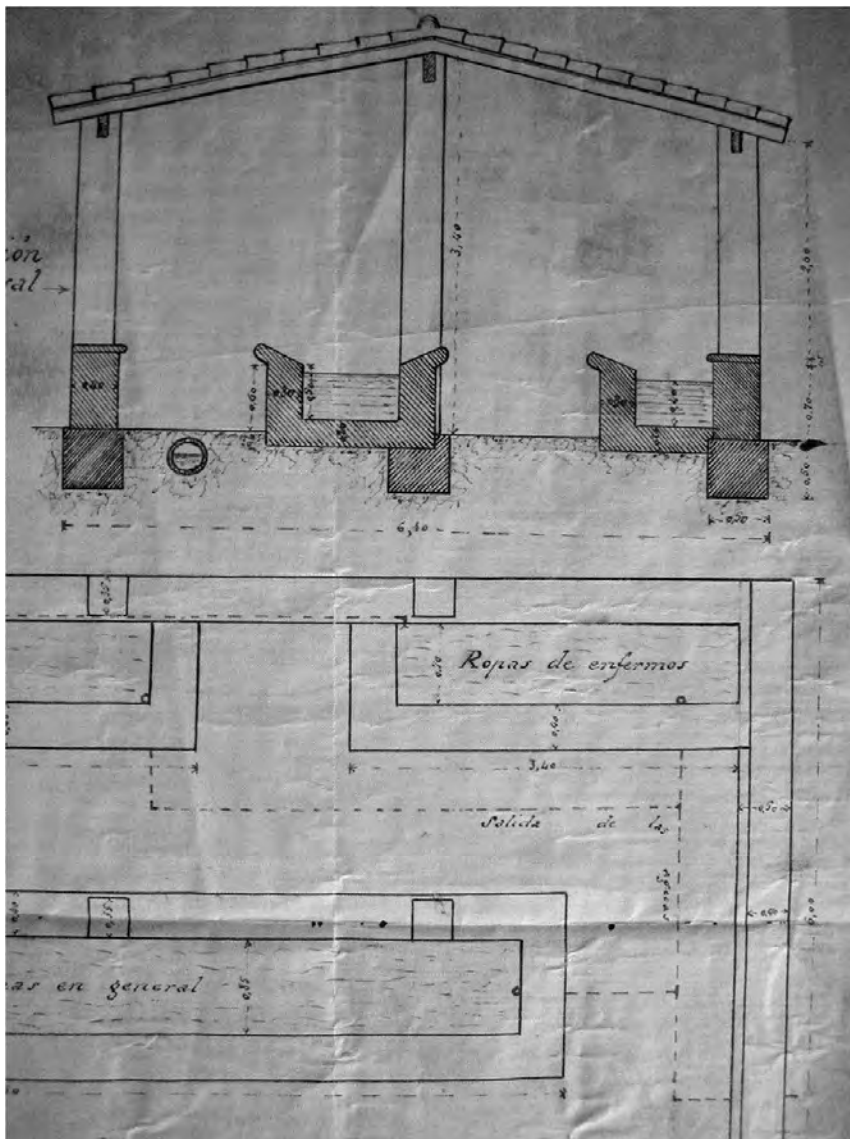

Any 1905

Nou campanar i façana de l'església de Santa Anna després de les obres dirigides per Javier Mas. Octubre de 1927. (LAS, fons J.B. Espasa)

Detall del projecte d'escorxador municipal, situat en el bancal de la Senyoria, junt a la nova carretera. Any 1923. (AMS)

Detall del projecte de nou llavador municipal, que es va fer junt als nous terrenys guanyats per la carretera. Any 1924. (AMS)

Contribuyó con un donativo de 2.000 pesetas a la instalación de las estaciones telefónicas de Finestral, Orcheta, Sella y Reñen, en combinación con Villajoyosa.

El Día. 20 de febrer de 1927.
Contribució de la Diputació Provincial per a la instal·lació del telèfon a Sella.

Casa de Salvador Sebastià
(*Salvador de Roc*).
Construïda a la Plaça Major entre 1927 i 1930, fou una de les primeres en emprar bigues de ferro, que arribaren amb la construcció de la carretera i el nou accés a la Plaça pel Secanet.

Ultramarinos y Comestibles

Cristóbal Llorca.
Ginés Masiá.
Juan Mejías.
Manuel Zaragoza.
Agustín Soriano.
Miguel Ruiz.
José Sala.
Vicente Santacreu.
Carlos Soler.
Vda. de P. Lloret.

Veterinarios

Tomás Maurí.
José Mas.

Zapaterías

Luis Campos.
Francisco Díaz.
Tomás Llorca.
Francisco Serrano.
Juan Montoya.
José Fuster.

SELLA

Villa con Ayuntamiento, de 1.605 habitantes de hecho y 1.915 de derecho; a 16 kilómetros de la cabeza del partido cuya estación es la más próxima (A. D.) y 32 de la capital. Carretera en construcción de Villajoyosa al Barranco de la Batalla. Celebra ferias y fiestas a mediados de Septiembre y 4 de Diciembre, y mercados los sábados. Produce aceite, almendras y cereales.

**Indicador de Comercios
Industrias y Profesiones**

Abacerías

Juan Picó.
Vicente Rubio.
Miguel Sebastián.

Abonos (Depósitos de)

Tomás Cantó.
José Cerdá.
Antonio Ferrer.
José Ferrer.
Juan Ferrer.

Aceite (Molinos de)

Enrique Pons.
Pedro Sebastián.

Albañiles (Maestros)

Javier Mas.
Francisco Solbes.

Alpargaterías

Vicente Pallarés.

Banqueros

Antonio Ferrer.

Barberías

Joaquín Cortés.
Filiberto García.
Vicente Mas.
Jaime Seguí.

Carnecerías

José Orquín.
Tomás Sebastián.

Carpinterías

Celestino Berenguer.
Pedro Jordá.

Frutos del país

Antonio Ferrer.

José Ferrer.
Juan Ferrer.
Vicente García.
Juan Picó.
Miguel Sebastián.

Herrerías

Eugenio Catalá.

Panaderías

Bautista Alemañ.
Miguel Sebastián.
José Santamaría.

Posadas

José Ramón Orquín.
Miguel Sebastián.

Tabernas

Francisco García.
José Llorca.
Juan Bta. Giner.
Tomás Gisbert.

Veterinarios

Eugenio Catalá.

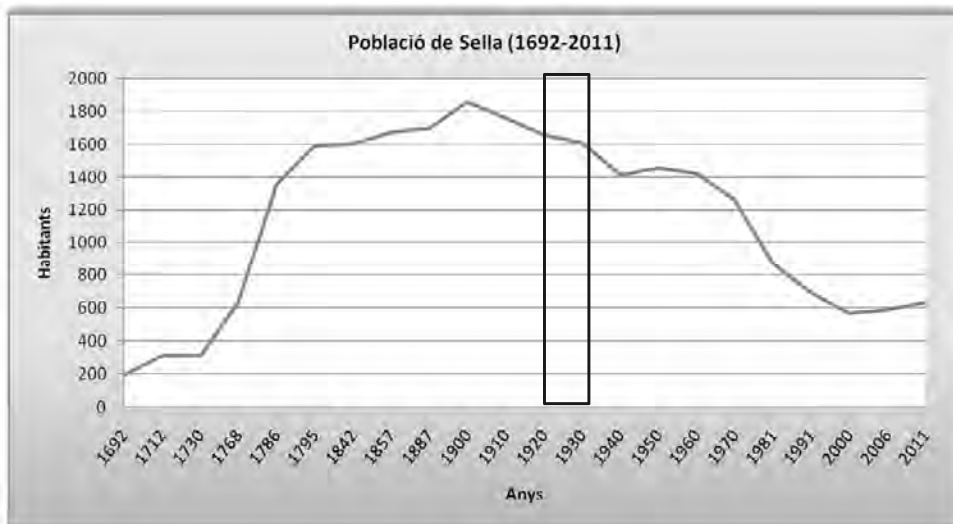

Comerços, industries i professionals de Sella en el *Anuario-Guía comercial de Alicante y Provincia* de l'any 1929.

L'any 1920 Sella tenia censats 1.605 habitants. Més del 20% vivien en les més de 300 cases repartides per tot el terme, on l'ocupació principal era l'agricultura.

El casc urbà el formaven 422 cases, i només en Tagarina existien 53 cases, habitades durant tot l'any o en a temporades.

La població jove era molt elevada, però amb escasses oportunitats de futur. Aquest fet va afavorir una forta emigració, que venia produint-se des de l'inici del segle XX. En aquesta dècada foren centenars les persones que emigraren a

destins com la Vila Joiosa, Alacant, Alcoi o València, fins l'Alger, Argentina o EEUU. A més, el llarg conflicte bèl·lic al Marroc, va obligar a molts joves de Sella a passar per la traumàtica experiència de la guerra, que en els anys 1920 va ser especialment cruenta.

Sella gojava d'una societat prou activa, doncs durant aquesta dècada va funcionar la *Sociedad Obrera de Socorros Mutuos Unión y Progreso*, els *Exploradores de España*, i va començar la Unió Musical L'Aurora. Ja es celebrava "El dia del árbol". Finalitzada la dècada, el poble contava amb 1.410 habitants.

El Luchador. 28 de gener de 1924. Secció d'anuncis

El Luchador. 28 de gener de 1924. Secció d'anuncis

La població de Sella era eminentment jove, encara que les oportunitats de futur eren molt escasses. Joves del poble en el barranc de Tagarina. Maig de 1928. (LAS, fons J.B. Espasa)

Família de maseros fent la parva en Tagarina. Més de 350 persones vivien en masos repartits per tot el terme. Any 1928. (LAS, fons J.B. Espasa)

LIST OR MANIFEST OF ALIEN PASSENGERS FOR THE UNITED STATES

S.S. NIAGARA Passengers sailing from N.Y. N.Y.

1920

No.	Name	Sex	Age	Place of Birth	Profession	Last Residence	Destination	Remarks	Last previous address		Place of origin	
									City	State	City	State
1	ALVARO GARCIA	M	31	Spain								
2	FRANCISCO GARCIA	M	28	Spain								
3	RAFAEL GARCIA	M	25	Spain								
4	FRANCO LAS	M	22	France								
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

30 FULL ENTRY

20 Sept 17

John Williams

Aug 11/1920

Maig de 1920. Els germans Garcia (Àlvaro, Francisco i Rafel, tots tres amb bigot) en Redón (França) (LAS). A la dreta, registre d'arribada d'Àlvaro a Nova York (21 d'octubre de 1920), amb el barco *Niagara* (imatge superior). (SLEI)

Dos mons antagònics: Sella des de Les Forques, l'any 1928 i la ciutat de Nova York -amb quasi set milions d'habitants en aquells anys- que juntament amb Chicago fou el destí d'alguns emigrants de Sella. (LAS i Viquipèdia)

Un jove de Sella en 1925, junt als seus companys de batalló en la Guerra del Marroc. (LAS)

*La Cruz.
Diario
Católico.
5 d'octubre
de 1921.*

Sella, 22 de Agosto de 1921.
Alicante.

Estimado hermano Vicente: Salud te deseamos, nosotros todos buenos gracias a Dios.

Vicente, la presente no tiene otro objeto que aconsejarte lo que yo siento y es lo siguiente:

He sabido que estás en Melilla y por aquí se suele decir mi hijo ha tenido la desgracia de marcharse a Marruecos, yo quiero decirte que nunca debes pensar en que ir Marruecos sea una desgracia, antes es una obligación de todo español y eso no debe aborrecerte, antes al contrario, debe llenarte de coraje, pues el buen español debe siempre defender a su patria España y por ella hasta perder la vida si es preciso, antes morir que rendirse, además no debes nunca hablar mal de tus jefes ni debes abandonarlos hasta perder la vida, debes tratarlos con respeto y obedecerlos con puntualidad y así te ganará el aprecio de tus jefes y la aura de español.

Tú ten buena confianza con Dios que él para cada uno tiene su destino.

Nosotros aquí todos preguntamos por tu salud y por tu suerte.

Ha recibido la madre tu carta y también las que escribistes de Tarragona, a las que contestó en seguida enviándote un sello dentro de cada una.

Los padres como tus hermanos todos bien y pensando cada instante contigo y mucho han sentido no poder mandar nada.

Vicente, todos quedamos esperando el día de tu regreso y que juntos podamos abrazarte.

Muchos recuerdos a todos los de Sella de parte de sus familias y todos me encargan les digas que sigan los mismos consejos que te doy a ti.

Y tu recibe muchos recuerdos de los padres y de hermanos y de Joaquín, y de mis hijos Pepet y Joaquina, que todos los días lloran por su tío Vicente y tú recíbelos de estos tus hermanos que lo somos,

José y Patrocinio Buade.

P. D.

Adjunto te remito un sobre con la dirección y escrita y un sello para que me contestes.

Si algo te hace falta pídale.

AGUAS

Trabajos Hidráulicos.

S. M. el Rey (q. D. g.) ha tenido a bien adjudicar definitivamente la subasta de las obras de conducción de agua para abastecimiento de Sellu (Alicante), con excepción de las de captación, a D. Francisco Carreras, que se compromete a ejecutarlas en el plazo de cinco meses por la cantidad de 44.649 pesetas, siendo el presupuesto de contrata de 49.657,29 pesetas, y con arreglo a las demás condiciones establecidas en los pliegos que rigen para esta contrata.

De orden del Sr. Subsecretario lo comunico a V. S. para su conocimiento y efectos, con remisión de un ejemplar del pliego de condiciones particulares y económicas. Dios guarde a V. S. muchos años. Madrid, 29 de Enero de 1925.—El Director general, P. D., El Jefe de la Sección, V. Martín. Señor Ordenador de Pagos por Obligaciones de este Ministerio.

La Gaceta de Madrid. 11 de febrer de 1925. Adjudicació de les obres de conducció d'aigües potables des de la Font Major.

Família en el carrer Sant Antoni, dècada de 1920. (LAS)

Al abrir el curso en septiembre de 1926, recientemente posesionados de nuestro cargo, encontramos la escuela con una indisciplina tal que nos preocupa seriamente los primeros días. Los niños están ingobernables y acusan evidente retraso docente y mental los de edad media e inferior. El estado material del aula es francamente sucio. De las paredes, manchadas de tinta, penden multitud de mapas, cuadros y cartelones que son cobijo de polvo y de mal gusto. Requerimos la ayuda del municipio y blanquean el local.

Retiramos el único armario de la escuela que hay aprovechable de todo ello, y en un lugar colocamos, de manera que no puedan almacenar polvo, unos escogidos del Patronato Nacional de Turismo y algunas fotografías que dan al salón un aspecto alegre y limpio en cuanto cabe, porque no tiene condiciones muy adecuadas

Antonio Mora Paredes (1926)

Fragment d'un informe escrit pel mestre Antonio Mora, que va estar més de 20 anys al front de l'escola de xiquets de Sella. (LAS)

Cercavila del que poguera ser la Unió Musical l'Aurora de Sella per la carretera acabada de construir. Dècada de 1920. (LAS)

no a la venta del instrumental.

Art.º 33 Por el contrario, si al disolverse la Sociedad tuviese existencias, deudas y los efectos se repartirán entre los socios que a la hora de la disolución gocen del derecho de tales, ya sean fundadores ya socios, en partes proporcionales y en razón directa al tiempo que pertenecieren a la Sociedad, quedando el instrumental exceptuado de tal reparto, y al efecto se depositará en el lugar y a cargo de la persona que la mayoría de socios designe por votación, levantándose a tal efecto el acuerdo y se hará un inventario de depósito, a cuya acta se aneje el oportuno inventario de todos los instrumentos propiedad de la Sociedad con expresión del estado de conservación. La documentación quedará para su custodia o en el archivo parroquial o en el de la Alcaldía de esta Villa, según determinen los socios por mayoría de votos.

DISPOSICIÓN FINAL

Art.º 34 Cualquier problema que no tuviere prevista su solución en este Reglamento, se resuelve por la Junta Directiva.

Sella 25 de enero de 1929

Adolfo Benavente
José María
Antonio Benavente
Gerardo Yarnal

presentado en siete folios en el día de la fecha, a los efectos del artículo 4.º de la Ley de Rescanciones de 20 junio de 1927.

Ubicante 22 Marzo de 1929

El Gobernador

Manuel de la Cruz

Fragment del
reglament fundacional
de la Unió Musical
L'Aurora. Any 1929.
(NMLL)

El mestre Pastor amb els músics de la Unió Musical L'Aurora, al poc de crear-se per iniciativa d'uns quants veïns del poble. (AUMA)

El poble de Sella, amb el seu nou campanar i carretera, en 1927. (LAS, fons J.B. Espasa)

L'Arxiu de Sella

Universitat
d'Alacant